

Borgerne saaledes skulle give sig til med Forstand at læse Dommene. De see paa Resultatet, de see, at en Mand er dømt til Bøder, men at han, isald disse ikke betales, skal anses med Fængselsstraf, og det er den Maalestok, som de anlægge. — Der er endnu et Punkt, som vistnok fortjente en stærkere Udvikling, men der er saa stor Opfordring til at flynde sig, at jeg ikke skal dvæle videre derved; jeg skal kun omtale det. Naar Lovudkastet bestemmer, at Dommeren ved at fastsætte denne Fængselsstraf skal tage Hensyn til Bedkommendes personlige Stilling, saa lader jeg det gaae; men naar der fremdeles siges, at han skal tage Hensyn til Sagens øvrige Omstændigheder, saa aabnes derved Veien for saadanne Betragtninger og Anskuelser, om hvilke det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (C. Rimeflad) med saa stor Føie bemærkede, at de ikke kunne udeblive, fordi det ikke lader sig forstaae, hvorledes den høiere Stillede slipper med en ringere Fængselsstraf, mens en Anden maa udholde en større. — Endnu kun een Bemærkning, før jeg slutter. Det, som efter min Overbeviisning har udøvet en stor Indflydelse paa Tilblivelsen af det Forslag, jeg nu paa mine Medforslagsstilleres og egne Vegne har tilladt mig at bestride, er Hensynet til fremmede Love; men det er vor Overbeviisning, at man i det Hele taget bør lade Retsbevidstheden udvikle sig, som den allerede findes hos Folket, naar den kun ikke gaaer i en gal Retning. Man skal lade Retsbegrebet fødes med Folket og udvikle sig i dette, og dernæst skal man bidrage til at give det den bedst mulige Udvikling; men dette Forslag er fremmed for os, og man berolige sig ikke med den Tanke, at det nok vil komme dertil, at den bedre Opfattelse vil gjøre sig gjældende, thi før dette finder Sted, ville overordentlig Mange være blevne Offer for den urette Forstaaelse, som man ganske naturligt her maa læse hen til. Naar de fremmede Lovgivninger i det Hele fastsætte noget Saadant, er det ikke sjældent knyttet til ganske andre Bestemmelser, og navnlig til saadanne, som gaae ud paa, at Bøderne ere forbundne med Fængsel, eller andre saadanne Forhold, som ikke finde Sted hos os.

Rampmann: Efter hvad der er udtalt af det ærede Medlem, der nu satte sig, skal jeg kun sige et Par Ord. Det, som har foranlediget mig til at begjære Ordet, er det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgfreds (Klein). Det blev af ham iblandt Andet fremhævet, at vi ved at stille vort Forslag om, hvorledes der skulde forholdes med Bøders Afsoning, ikke havde taget tilbørligt Hensyn til Bestemmelsen i Udcastets § 59, hvorefter Dommeren ved at fastsætte Mulctens Størrelse har at tage særligt Hensyn til Bedkommendes Formuesforfatning, og han meente, at denne Paragaph i nærværende Tilfælde vilde udøve en ikke ringe Indflydelse. Herimod maa jeg fremsætte en anden Paastand, og det er den, at naar der hidtil i Lovgivningen for Forseelser har været fastsat en Bøde, har det været en fast og ved Retspraxis fulgt Grundsætning, at Dommeren ved at idømme Bedkommende denne Mulct har maattet tage Hensyn til Bedkommendes Formuesforfatning. Denne Regel i § 59 er altsaa ikke nogen ny, men kun en gammel Regel, og jeg for mit Bedkommende holder mig overbevist om, at efterat dette Udcast er blevet ophøiet til Lov, vil Dommeren med Hensyn til Idømmelsen af Bøder gaae accurat den samme Vej som hidtil. Naar der derfor spørges: Vil der hyppigt indtræffe det Tilfælde, at Noget idømmes en Mulct, som er høiere end, hvad der svarer til hans Formue, saaledes at han, naar Mulcten ikke betales, og en fast Scala vedtages, vil komme til at henfælde i en uforholdsmæssig lang Tid i Fængsel, vil et saadant Tilfælde indtræde hyppigere, efterat Lovudkastet er ophøiet til Lov, end nu? da troer jeg med Visshed at kunne svare: Derfor er der ikke den mindste Sandsynlighed. Af de Talere, som have talt mod vort Forslag, er der Ingen, der har oplyst os om, at det Anførte hidtil har været noget hyppigt Tilfælde; jeg tør sige, at det har været et meget sjældent Tilfælde, og ligesom det hidtil har været sjældent, saaledes vil det ogsaa fremdeles blive sjældent. Nu siger den ærede Rigsdagsmand: Dette gjør aldeles Intet til Sagen, thi naar Reglen medfører en Uretfærdighed, saa har det Intet at betyde, at en Uretfærdighed kan gøres gjældende i saa Tilfælde;